

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 14807/2022
17.11.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Рефија Гарибовић адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Краљеву, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 513/22 од 17.03.2022. године, у седници већа одржаној дана 17.11.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 513/22 од 17.03.2022. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 513/22 од 17.03.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Новом Пазару П 2288/21 од 19.10.2021. године тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилца тражила да се обавезе тужена на исплату накнаде штете у износу од 405.030,77 динара са законском затезном каматом од 12.05.2020. године до исплате и одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилца је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији у складу са чланом 403. став 2. тачка 2. и чланом 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да тужилцина ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је 07.07.2015. године покренула парнични поступак против предузећа „Рашка – вискозна предионица“ ДОО у реструктурирању, ради наплате новчаног потраживања у висини износа које је лично уплатила на име доприноса за пензијско и инвалидско осигурање како би остварила право на пензију. Тај парнични поступак је прекинут због отварања поступка стечаја над означеним предузећем. Тужила је своје потраживање пријавила и у стечајном поступку. Закључком стечајног суда Ст 22/17 од 27.04.2018. године признато је тужилино потраживање у укупном износу од 405.030,77 динара. Стечајни поступак закључен је правноснажним решењем стечајног суда Ст 22/17 од 22.06.2018. године. У том поступку утврђено је да стечајни дужник нема имовину и да се зато не може формирати стечајна маса из које би се намирили његови повериоци. Тужила из тог разлога није наплатила своје потраживање у стечајном поступку, а није ни подносила приговор ради убрзања тог поступка.

На основу тако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је применом члана 172. Закона о облигационим односима, усвојио тужбени захтев. По становишту тог суда, тужена одговара за дугове предузећа „Рашка – вискозна предионица“ ДОО, као зависног друштва Холдинг корпорације „Рашка“ која је пословала са друштвеним (државним) капиталом, без обзира што тужила није подносила приговор за убрзање поступка стечаја јер исти, и да је поднет, не би имао изгледа за успех пошто је стечајни поступак окончан за нешто дуже од 6 месеци.

Другостепени суд је због погрешне примене материјалног права преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев. По становишту тог суда, основ одговорности тужене не произилази из одредбе члана 172. став 1. Закона о облигационим односима јер тражена штета није проузрокована незаконитим или неправилним радом органа тужене државе, нити из члана 31. Закона о заштити права на суђење у разумном року зато што је услов за подношење тужбе за накнаду имовинске штете претходно утврђена повреда права на суђење у разумном року, што је у овом случају изостало.

По налажењу Врховног касационог суда, побијана другостепена пресуда је законита, а наводи тужиле о погрешној примени материјалног права нису основани.

Тврдња ревидента о одговорности тужене за штету на основу члана 172. Закона о облигационим односима јер судови нису спровели парнични и стечајни поступак хитно, ефикасно и без одуговлачења, нису прихватљиви. Парнични поступак је прекинут по сили закона зашто што је над туженим у том поступку био отворен стечај, а стечајни поступак је окончан у разумном року. Потраживање признато у стечајном поступку тужила није наплатила не зато што је стечајни суд неажурно поступао, већ зато што стечајни дужник није имао имовину из које би се његови стечајни повериоци могли наплатити. Иако у ревизији тврди да накнада штете коју потражује није повезана са повредом права на суђење у разумном року и да зато у овом спору није било места примени члана 31. Закона о заштити права на суђење у разумном року, наводима да су судови поступали неефикасно и неажурно тужила управо указује на повреду права на правично суђење – права на суђење у разумном року. Међутим, услов за остварење права на накнаду имовинске штете због повреде права на суђење у разумном року је

правноснажно решење којим је утврђена повреда тог права, а које у конкретном случају не постоји.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**